

TL KREDİ KULLANIMI İÇİN ÖNGÖRÜLEN YABANCI PARA POZİSYONUNA İLİŞKİN SINIRLAMALAR KALDIRILDI

ÖZET

BDDK internet sayfasında yayımlanan 6.2.2025 tarihli ve 11145 sayılı Kararı ile bağımsız denetime tabi şirketlerin kredi başvurusu yaptıkları tarih itibarıyla yabancı para nakdi varlıklarının Türk Lirası karşılığının 10 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu Şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son bir yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini aşması durumunda, söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullandırılmaması uygulamasına son vermiştir.

Söz konusu 6.2.2025 tarihli ve 11145 sayılı Karar ile 21/10/2022 tarihli ve 10389 sayılı Kararı ve bu Kararla bağlantılı 24/6/2022 tarihli ve 10250 sayılı Kurul Kararı, 7/7/2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararı, 28/9/2022 tarihli ve 10348 sayılı Kurul Kararı, 21/10/2022 tarihli ve 10389 sayılı Kurul Kararının, 4/9/2023 tarihli ve 10659 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, 24.06.2022 tarih ve 10250 sayılı Kararı ile Karar tarihinden sonra uygulanmak üzere Kredi kullandırılmasının usul ve esaslarına ilişkin düzenlemede bulunmuştu.

Buna göre aksi yönde bir Kurul Kararı alınıncaya kadar;

- Bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi şirketlerin (Şirket) kredi başvurusu yaptıkları tarih itibarıyla yabancı para (YP) nakdi varlıklarının (altın dahil, efektif döviz ile bankalardaki YP mevduat) Türk Lirası (TL) karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu Şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 10'unu aşması durumunda, söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullandırılmamasına ve Kamu

Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketler için bu değerlendirmenin konsolide bilançolar üzerinden yapılmasına,

- Bu kuralın istisnası olarak, ilgili mevzuat uyarınca YP cinsinden kredi kullanması mümkün olmayan Şirketlerle sınırlı olmak üzere, bu Şirketlerin bankaya kredi başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren 3 aylık dönem içinde yabancı para net pozisyon açığı bulunduğunu Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşları tarafından (bağımsız denetim kuruluşu) en güncel finansal tabloları üzerinden yapılacak incelemeye göre tespit ettirmeleri ve bu kuruluşlarca onaylanmış belgelerle bankaya başvuruları şartıyla, bu Şirketlere yalnızca başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönemdeki, söz konusu tespit edilen pozisyon açığı ile sınırlı olmak üzere TL cinsinden nakdi ticari kredi kullandırılabilmesine,
- YP nakdi varlıklarının TL karşılığı 15 milyon TL'yi aşmayan Şirketlerin, kredi başvuru tarihi itibarıyla, mevcut YP nakdi varlıkları ile en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamını ve son 1 yıllık net satış hasılatını bağımsız denetim kuruluşuna tespit ettirmeleri ve kullanacakları kredinin vadesi boyunca YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'yi aşmayacağını beyan ve taahhüt etmeleri, söz konusu beyan ve taahhüdün banka tarafından kontrolünün sağlanmasını teminen Şirketlerin her ayın ilk 10 iş günü içinde bir önceki ay sonu bilançosuna göre YP nakdi varlıklarının, aktif toplamının ve bir önceki ay sonu itibarıyla son 12 aylık net satış hasılatının güncel değerini bankaya iletmeleri şartıyla bu uygulamadan muaf tutulmalarına,
- Bu uygulama kapsamında, YP nakdi varlıkların TL karşılığının hesaplanmasında hesaplama tarihine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurunun kullanılmasına,
- Bu Kararın Kuruluş Birliklerine duyurulmasına ve Kurum İnternet sitesinde yayımlanmasına,

karar verilmiştir.

Kararın uygulanmasına ilişkin yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi bakımından 26.02.2022 tarihli Basın Açıklaması yapılmış; buna göre bir şirketin bu Karar kapsamına girebilmesi aşağıdaki her 3 şartın birden sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

1. 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi bir şirket(Şirket) olması,
2. Şirketin YP nakdi varlıklarının (altın dahil, efektif döviz ile bankalardaki YP mevduatın) TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması,

3. Şirketin YP nakdi varlıkların TL karşılığının; aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 10'unu aşması.

Kurul daha sonra yayınladığı 7.7.2022 tarih ve 10265 sayılı Kararında ise, 24.06.2022 tarihli ve 10250 sayılı Kurul Kararının, söz konusu Karar tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, aksi yönde bir Kurul Kararı alıncaya kadar ne şekilde uygulanması gerektiğine ilişkin açıklamalarda ve düzenlemelerde bulunmuştu. Bu çerçevede;

- ☐ Şirketler kredi kullanımı başvurusunda Kararda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak bu hususlara riayet ettiklerini teyit edecek şekilde, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca ya da yeminli mali müşavirlerce (YMM) onaylatmak suretiyle Bankaya gerekli bilgi ve belgeleri sunacaklarını beyan ederek kredi kullanabilmelerine,
- ☐ Kararın uygulanmasında esas alınacak en güncel finansal tabloların, VUK ve ilgili düzenlemeleri uyarınca geçici vergi dönemleri dahil düzenlenerek vergi dairesine sunulmuş olan (ya da konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketler için bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolar üzerinden Şirketin yurt dışı bağlı ortaklık ve iştirakleri dahil edilmeden) en güncel finansal tablolar olarak uygulanmasına,
- ☐ Şirketlerin bağımsız denetime tabi olup olmadığı hususunda bankalarca tereddüt edilmesi halinde, bu durumun tespiti için Şirketler yeminli mali müşavirler ya da bağımsız denetçiden belge alabilecekleri gibi, serbest muhasebeci mali müşavirlerden de bu durumlarını tevsik edici belge alabilmelerine,

Karar verilmiş, konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalarımıza [9.7.2022/113 sayılı Sirkülerimizde](#) yer verilmişti.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu daha sonra yayınladığı 21.10.2022 tarih ve 10389 sayılı Kararında;

- ☐ 07.07.2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararının (10265 sayılı Karar) 1 inci ve 7 nci maddeleri ile anılan Kararın Ek-1'inde bulunan beyan ve taahhüt örneğinde belirtilen "15 milyon TL" ve "yüzde 10" eşik değerlerin; söz konusu Karar kapsamındaki bankalar ile finansal kiralama, faktoring ve finansman kuruluşları tarafından, **01.11.2022 tarihinden** itibaren geçerli olmak üzere aksi yönde bir Kurul Kararı alıncaya kadar "10 milyon TL" ve "yüzde 5" olarak uygulanmasına,

- ☐ Karar çerçevesinde, 01.11.2022 tarihinden itibaren, 10265 sayılı Kararın Ek-1'inde bulunan beyan ve taahhüt örneğinde yer alan "30.06.2022" tarihinin "01.11.2022" olarak değiştirilmesine ve 01.11.2022 itibaren geçerli olacak şekilde müşterilerden yeni beyan ve taahhüt alınmasına,
- ☐ 01.10.2022 ila 31.10.2022 tarihleri arasında, 10265 sayılı Kararın işbu Karar öncesindeki mevcut hali ile uygulanmasına devam olunmasına,
- ☐ Kararın Kuruluş Birliklerine duyurulmasına ve Kurum internet sitesinde yayımlanmasına,

karar vermişti.

Söz konusu Karar uyarınca; 1.11.2022 tarihinden itibaren Bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi şirketlerin (Şirket) kredi başvurusu yaptıkları tarih itibarıyla yabancı para (YP) nakdi varlıklarının (altın dahil, efektif döviz ile bankalardaki YP mevduat) Türk Lirası (TL) karşılığının 10 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu Şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre **aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini** aşması durumunda, söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullandırılmayacaktır.

BDDK son olarak yayımladığı 6.2.2025 tarihli ve 11145 sayılı Kararı ile yukarıda belirtilen 24/6/2022 tarihli ve 10250 sayılı Kurul Kararının, 7/7/2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararının, 28/9/2022 tarihli ve 10348 sayılı Kurul Kararının, 21/10/2022 tarihli ve 10389 sayılı Kurul Kararının, 4/9/2023 tarihli ve 10659 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına karar vermiştir.

Buna göre **söz konusu Karar ile bağımsız denetime tabi şirketlerin kredi başvurusu yaptıkları tarih itibarıyla yabancı para nakdi varlıklarının Türk Lirası karşılığının 10 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu Şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son bir yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini aşması durumunda, söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullandırılmaması uygulamasına son verilmiştir.**

İlgili Kararlar ile basın duyurusuna aşağıdaki linklerden ulaşılabilir.

<https://www.bddk.org.tr/Duyuru/EkGetir/951?ekId=824>

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1127>

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1131>

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1147>

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1268>

Saygılarımızla...